

HYDROGENSOLI

Zopakujte si, co je ionizace.

Kyseliny, které obsahují **více vodíkových atomů**, mohou **při ionizaci** postupně **odštěpovat** jednotlivé **vodíkové kationty**.

Z kyseliny uhličitě H_2CO_3 při odštěpení pouze jednoho vodíku H^+ vznikne anion hydrogenuhličitanový HCO_3^- .

Hydrogensoli obsahují **anionty**, ve kterých je **jeden nebo více atomů vodíku**.

Počet odštěpených kationtů vodíku je **shodný s oxidačním číslem** vzniklého aniontu.

Názvy hydrogensolí obsahují předponu **hydrogen-** před podstatným jménem názvu soli.

Počet atomů vodíku, které anion hydrogensoli obsahuje, označujeme řeckou číslovkou 1 – mono- (většinou se neuvádí), 2 – di-, 3 – tri- atd.

Vzorce hydrogensolí tvoříme **podobně jako vzorce solí**, pouze připišeme **vodík** před první prvek v aniontu.

Pojmenujte tyto hydrogensoli: Na_2HPO_4 , NaHSO_4 .

Vytvořte vzorce těchto hydrogensolí: dihydrogenfosforečnan vápenatý, hydrogensíran vápenatý.

Příkladem **hydrogensolí** je **hydrogenuhličitan sodný**, známý pod názvem **jedlá soda**.

Hydrogenuhličitan sodný je obsažen v kypřicím prášku do pečiva.

HYDRÁTY SOLÍ

V **krystalech některých solí** jsou **vázány molekuly vody**. V **názvu soli** je tato skutečnost vyjádřena tak, že **připojíme** slovo **hydrát** spolu s řeckou **číslovkou**, která vyjadřuje **počet vázaných molekul vody**.

Např. číslo 1 označuje monohydrát, číslo 2 dihydrát atd. Ve vzorci zapíšeme **za název soli tečku** a za ni napíšeme **počet vázaných molekul vody**.

Příkladem hydrátu soli je **pentahydrát síranu měďnatého** neboli **modrá skalice** – vzorec $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ [cé-ú-es-ó-čtyři-pět-há-dvě-ó]. (**Tečka** ve vzorci má význam **s, se**, tedy **plus**).

Tabulka k určení počtu vázaných molekul vody v hydrátech solí

počet vázaných molekul vody	řecké označení
1	mono
2	di
3	tri
4	tetra
5	penta

počet vázaných molekul vody	řecké označení
6	hexa
7	hepta
8	okta
9	nona
10	deka

Modrá skalice

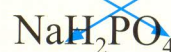
hydrogenuhličitan sodný

hydrogenuhličitan vápenatý

dihydrogenfosforečnan sodný

1. Pojmenujte tyto hydráty solí: $\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$, $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$.

2. Vytvořte vzorce těchto hydrátů solí: trihydrát uhličitanu hořečnatého, hexahydrát síranu nikelnatého.

hydráty: *anglicky* – **hydrates** ['haɪdreɪts] *německy* – **Hydrate**
štěpení (ionizace): *anglicky* – **ionization** [ˌaɪənə'zeɪʃn] *německy* – **die Ionisation**